

Två brobyggare lämnar Finsam

“Finsam står för det som vi förväntar oss av samhället i stort”

Två nyckelpersoner lämnar sina poster inom Finsam Gotland under 2023.

Innan de går träffas förbundschefen Greta Henriksson och avgående styrelseordföranden Andreas Unger för ett samtal om vad som har hänt under åren och om deras tankar inför framtiden.

Finsam. Regionpolitikern Andreas Unger (M) var vagt bekant med begreppet när han 2019 utsågs som Region Gotlands representant i Finsam Gotlands styrelse. Han visste att det handlade om samverkan mellan region, kommun, Försäkringskassan och Arbetsförmedlingen. Han kände också till att det syftade till att hitta nya vägar framåt för människor som står långt från arbetsmarknaden. – Men det har varit en resa att komma in i verksamheten och se hela djupet i den, säger Andreas Unger.

“Vi bygger broar”. Så brukar Greta Henriksson säga när hon förklarar vad Finsam arbetar med. Brobygget ska länka samman de myndigheter som finns – eller bör finnas – kring människor som har hamnat i ett läge där arbetslöshet inte är den enda utmaningen.

Målgruppens utmaningar kan se ut på många olika sätt, men Greta Henriksson ser en gemensam nämnare:

– De behöver ett nära stöd som ser till hela livssituationen. Och det är viktigt att de samhällsfunktioner man har kontakt med samverkar med varandra.

“Finsam är en pusselbit bland många, men vi är med och knuffar på”

Under de senaste åren har Finsam Gotland fått flera viktiga delar i brobygget på plats som säkrar möjligheterna att kunna ge ett sådant nära stöd. Det är Greta Henriksson mycket nöjd med.

– Finsam är en pusselbit bland många, men vi är med och knuffar på.

En av byggstenarna gäller en säkrad framtid för insatsen som under många år hetat Jobbsam. Nu byter den namn till *Jobbvägen- arbetslivsinriktad rehabilitering*. Till vardags kommer den att kallas

Jobbvägen/röd – en insats parallell med andra ”jobbvägar” inom regionens avdelning för arbetsliv och etablering.

Jobbvägen/röd en verksamhet som genom ett nära individbaserat stöd lotsar människor vidare mot arbete eller studier. Verksamheten finansieras genom Finsam, men drivs av Region Gotland. Behovet av insatsen har aldrig ifrågasatts, men det har haft svårt att hitta sin plats i regionens organisation. 2020 var det nära att projektet skulle läggas ned.

– Det fanns en mismatch i regionens organisation. Finsams projekt fastnade i frågan om vem som skulle vara projektägare, berättar Andreas Unger.
Genom de satsningar som Region Gotland har gjort på arbetsliv och etablering har det äntligen skapats en plattform där Jobbvägen/röd har en självklar plats, och från den positionen kan verksamheten fortsätta att verka och utvecklas.

Det viktiga är att handledaren tror på klientens möjligheter

En annan viktig byggsten är implementeringen av ”BIP”.

BIP är en förkortning för ”beskæftigelses indikator projektet” - en stor vetenskaplig studie där danska forskare har undersökt vilka faktorer som är avgörande för att den som står långt från arbetsmarknaden ska komma ut i jobb.

– BIP ger stöd till sådant som vi själva sett verkligen fungerar. Till exempel hur viktigt det är att en handledare verkligen tror på sin klients möjligheter. Det är viktigt för alla, men särskilt viktigt för den som har en stor resa att göra, säger Greta Henriksson och fortsätter:

– Under det senaste året har Finsam Gotland utbildat mer än 100 personer i BIP. Det har lett till att BIP har blivit ett förhållningssätt som verkligen har fått fäste här. Framför allt på socialförvaltningen och inom arbetsliv och etablering. Nu översätter vi materialet till lätt svenska så att det också kan användas inom daglig verksamhet. Det ska också bli lättare att använda för den som inte har svenska som första språk.

”Alla gör rätt men det blir ändå blir fel”

Greta Henriksson och Andreas Unger har sett vilka konsekvenser det kan få för en människa när myndigheter går i otakt och skyddsnetet brister. Alla gör rätt, inom sina egna ramar, men det blir ändå fel.

– Det låter så självklart att de myndigheter som finns omkring en individ ska samverka, men så är det inte, säger Andreas Unger.

– Så länge man är frisk tror man att tryggheten finns där om något händer, men så är det inte alltid, konstaterar Greta Henriksson.

I brist på andra insatser landar många i utsatt läge hos kommunens försörjningsstöd. Men det är ingen långsiktig lösning, betonar Andreas Unger:

– Försörjningsstödet är en insats som man egentligen inte ska ha mer än mellan tre och sex månader, men det finns människor som har haft försörjningsstöd i 15 år. Kan vi förhindra att människor hamnar där innebär det stora vinster för individen.

– Finsam står för det som vi förväntar oss av samhället i stort, summerar Andreas Unger.

Greta Henriksson håller med. Hon tror också att den samverkan som Finsam bygger upp kan komma till nytta på många olika sätt:

– Det stöd som ges genom det vi finansierar kan användas för olika grupper. Kommer det exempelvis en ny flyktingvåg eller stora förändringar på arbetsmarknaden, då finns det en modell på plats.

En ö som är en region, en kommun och ett län – det ger unika förutsättningar

För FinsamGotland är förutsättningarna unika bland samordningsförbunden i landet – en ö som är en region, en kommun och ett län. Det har både fördelar och nackdelar. Personkännedomen är stor och spelplanen blir tydlig. Men det är också viktigt med samverkan med andra samordningsförbund i landet.

Andreas Unger har under sina år i Finsam varit aktiv som styrelseledamot i NNS, Nationella nätverket för samordningsförbund. Där har han bidragit till ett reformarbete som gör medlemsnyttan tydligare. Den omdaning har bland annat lett till att samordningsförbunden idag har en samlad röst och är tydlig kanal för att exempelvis svara på remisser.

– Vi har många utmaningar i vårt samhälle, men kan vi sätta den här pusselbiten, att få människor att komma ut i jobb eller komma vidare på andra sätt, då har vi löst väldigt mycket, säger Andreas Unger.

Det går inte att missta sig på Greta Henrikssons och Andreas Ungers engagemang för Finsam Gotland, men Greta går i pension efter sommaren och Andreas har nya uppdrag i styret av Region Gotland, där han är numera är regionråd och ordförande för miljö- och byggnämnden.

Har ni några råd till era efterträdare?

– Ja, var envis i ditt arbete för att nå målen, men öppen och pragmatisk när det gäller processer.

Fungerar det inte på det ena sättet så måste man pröva något annat, säger Andreas Unger.

– Och var nyfiken! Alla parter i Finsam måste sträva efter att spela på hela spelplanen, se helheten och inte bara till sitt eget, säger Greta Henriksson.